

Flyudstyr

I tidligere numre af tinbox-tillægget har vi omtalt forskellige typer af udstyr, som kan eller har kunnet ses ophængt under Flyvevåbnets fly. Denne gang vil vi fortælle om en lille konstruktion, hvis resultater de fleste af os kender udmærket, men som i sig selv kun de færreste har set. Vi tænker her på FMK's fotopod M71.

FOTOPOD M71

Oprindeligt blev fotopod M71 konstrueret med det formål, at kampfly skulle kunne have en fotomulighed under

testflyvninger, certificeringsflyvninger m.m. Eksempelvis blev pod'en anvendt meget lige efter DRAKEN blev leveret i begyndelsen af 1970'erne. Her blev udført et større våbenafprøvningsprogram for at kontrollere hvorledes bomber og raketter fungerede fra DRAKEN. Pod'ens kameraer kunne fortælle, hvordan bomberne opførte sig efter kast. Om de faldt frit eller blev påvirket af luftstrømningerne omkring flyet, om armeringswirerne fungerede rigtigt osv.

Senere hen er pod'en anvendt til at undersøge forskellige problemer. Ek-

sempelvis oplevede man i 1987, at der var forskel mellem træfpunkterne ved kast af Mk.20 ROCKEYE clusterbombe i Live og Inert udgave (se beskrivelse i tinbox-tillægget 4/86). En Live (krigsskarp) bombe var kastet af en DRAKEN

En RF-35 DRAKEN har lige kastet fire Mk.83 1000-punds bomber over Rønde skydeterræn. Billedet er taget med et Hasselblad-kamera fra FMK's fotopod M71 monteret på et følgefly.

Foto: Fototjenesten, FSNKAR

på det hollandske skydeområde Vliehors, og det viste sig, at den traf for kort i forhold til pilotens sigtepunkt i kasteøjeblikket. Der blev derfor udført forsøg med kast af Inert ROCKEYE på Rømø, hvor man bl.a. skulle kontrollere bombens åbningstid efter kast, bestemme træfpunkt og spredningsmønster af bomblets m.m.

Fotopod M71 blev monteret på forsøgsflyet til registrering af bombernes åbning og nedslag. Fra bagsædet på en medfølgende TF-35 DRAKEN blev optaget smalfilm af bomberne til bestemmelse af bombernes opførsel efter kast og bestemmelse af tid fra kast til åbning. Herudover blev kastene optaget både med smalfilm og video fra jorden. Som det kan ses, er der tale om et omfattende arrangement, hvor Fotopod M71 udfylder en væsentlig funktion.

Kreative mennesker i ESK 729 fandt i sidste halvdel af 1980'erne på, at foto-

pod'en også kunne bruges til andet end testformål. Pod'ens frie valg af kamera-vinkler gav mulighed for at tage nogle helt usædvanlige luft-til-luft billeder af andre fly. Mest kendt er nok billedet af en F-16 fotograferet forfra med Møens Klint i baggrunden, men der er taget mange andre smukke billeder med pod'en.

OPBYGNING

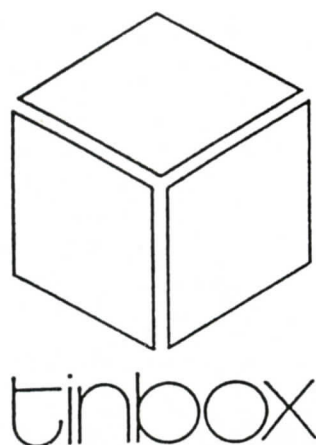
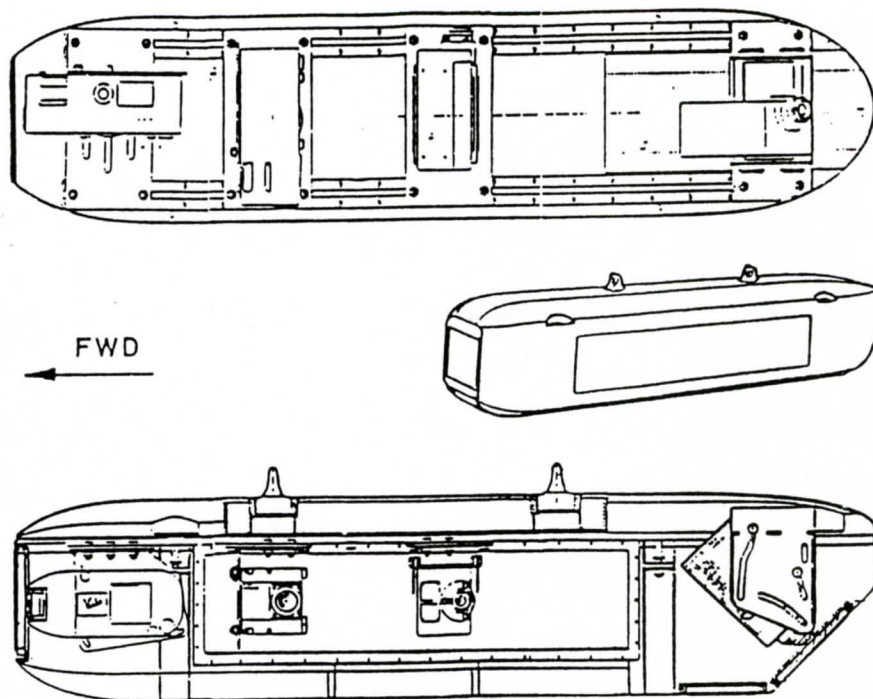
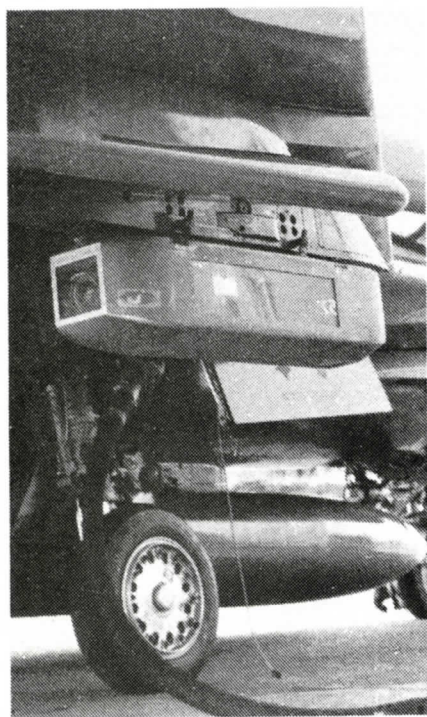
Fotopod M71 er 1,08 meter lang, 0,26 meter bred og 0,26 meter høj. Skallen er bygget i rustfrit stål og er udstyret med fem ruder, der tillader fotografering fremad, nedad, bagud og til siderne. Inde i pod'en er kameraholderne opbygget, så der kan medbringes forskellige typer kameraer i et antal af max. fire styk ad gangen.

Der kan anvendes tre forskellige kameratyper i pod'en, et KB-3B, et Hasselblad 500 EL/2000 FCW, og et Canon

T90. KB-3B er et filmkamera, der kan optage 64 billeder i sekundet på 16mm film. Hasselblad- og Canon kameraerne optager enkeltbilleder. Hvor Hasselblad har sin styrke i sit store negativ format (6x6 cm) har Canon T90 sin styrke i optagehastigheden (4.5 billeder/sek) samt sin fleksibilitet rent belysningsmæssigt, idet den både har blænde- og lukkertidsautomatik.

Rent faktisk kan fotopod M71 medbringe en fjerde kameratype, et Sony videokamera, men det kom ikke i stand på grund af tekniske behov. Til brug ved foredrag for de mange besøgende, som ESK 729 får, ønskede eskadrillen at optage en ny introduktionsvideo. Forslag til monteringsbeslag blev godkendt af Flyvematerielkommandoen, og efter en vellykket prøveflyvning var man klar til optagelse i juni 1991.

Pod'en er kun bygget i eet eksemplar.

tinbox-tillægget udgives i forbindelse med de ordinære numre af Flyvevåbnets orienteringsblad FLYnyt. Tillægget behandler flymilitært og flyhistorisk stof omfattende alle tjenestesteder og våbensystemer ved Flyvevåbnet samt ved Søværnets og Hærens Flyvetjenester.

REDAKTION OG LAY-OUT:

Jørgen E. Larsen
Hedetofte 4
4700 Næstved
53 80 06 63

Steen Hartov
Olfert Fischersgade 31
1311 København K
33 15 78 40

Palle Sick (ansv.)
Bystævnet 2
5260 Odense S.
66 15 19 62